

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/860 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2016. február 4.)

a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról szóló 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 44. cikke (3) bekezdése szerinti leírási vagy átalakítási hatáskör alkalmazása alóli kizárást szükségessé tevő körülmények részletes meghatározásáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁾ és különösen annak 44. cikke (11) bekezdésére,

mivel:

- (1) A szanálással összefüggésben elengedhetetlen, hogy a szanálási hatóságok kellő iránymutatást kapjanak annak biztosításához, hogy a hitelezői feltőkésítés alkalmazása Unió-szerte megfelelő és következetes legyen. Az átfogó elv szerint a hitelezői feltőkésítés valamennyi kötelezettségre alkalmazható, kivéve, ha azok a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (2) bekezdése alapján kifejezetten kizárásra kerülnek. Következésképpen csak abban az esetben vélelmezhető, hogy valamely kötelezettség minden esetben kizárt a hitelezői feltőkésítésből, ha azt tartalmazza az említett rendelkezés alapján kifejezetten kizárt kötelezettségek jegyzéke. Valójában a szanálási hatóságnak már a szanálás megtervezése és a szanálhatóság értékelése során arra kell törekednie, hogy – a szanálási költségek részvényesek és hitelezők általi viselésére vonatkozó elvvel összhangban – a hitelezői feltőkésítésből való kizárás a lehető legkisebb mértékű legyen.
- (2) A szanálásra vonatkozó általános elv szerint a szanálás költségeit a részvényeseknek és a hitelezőknek kell viselniük a követeléseikre vonatkozóan a rendes fizetéseketelenségi eljárásban megállapított rangsornak megfelelően. Továbbá az egyazon csoportba tartozó hitelezőknek azonos elbánásban kell részesülniük. Ennek fényében egyértelműen meg kell határozni a szanálási hatóság arra vonatkozó döntési jogkörét, hogy egyes kötelezettségeket teljes egészében vagy részben kizár a hitelezői feltőkésítésből és a veszteséget más hitelezőkre vagy – szükség esetén – a szanálási alapokra hárítja. Következésképpen azokat a körülményeket, amelyek esetén lehetővé válik egyes hitelezőknek a hitelezői feltőkésítésből való kizárása, szűken kell meghatározni, és a rangsorban azonos hitelezők egyenlő kezelésének elvétől (az úgynevezett *pari passu* elvtől) való bármely eltérésnek arányosnak, a közérdek által indokoltnak és megkülönböztetésmentesnek kell lennie.
- (3) Fontos, hogy a szanálási hatóságok számára keretet biztosítsunk a valamely kötelezettség vagy kötelezettségkategória hitelezői feltőkésítésből való kizárására vonatkozó hatáskörüik gyakorlásához, a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdésében megállapított kivételes körülményeken belül, hogy egy adott szanálási forgatókönyvet minél egyértelműbben meg lehessen határozni. A szanálási hatóságoknak azonban bizonyos mértékű rugalmasságra van szükségük, amikor eseti alapon értékelik, hogy a kizárás feltétlenül szükséges és arányos-e.
- (4) A hitelezői feltőkésítés (vagy más szanálási eszközök) alkalmazására vonatkozó határozatot a 2014/59/EU irányelv 31. cikke (2) bekezdése szerinti szanálási célkitűzések elérése céljával kell meghozni. Ugyanígy, az említett szanálási célkitűzéseknek az eszköz alkalmazása tekintetében hozott határozatokban is érvényesülniük kell, ideértve egy meghatározott esetben valamely kötelezettség vagy kötelezettségkategória hitelezői feltőkésítésből való kizárására vonatkozó határozatot.
- (5) Ezekkel az elvekkel összhangban annak a lehetőségét, hogy egyes kötelezettségeket a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése alapján teljesen vagy részben ki lehessen zárni a leírási vagy átalakítási hatáskör alkalmazásából, a kizárást indokoltá tevő célkitűzések eléréséhez szükséges minimumra kell korlátozni. Ezért, ha

⁽¹⁾ HL L 173., 2014.6.12., 190. o.

lehetséges, a kötelezettségnek a hitelezői feltőkésítésből való teljes kizárásával szemben előnyben kell részesíteni azt a megoldást, hogy a kötelezettséget a leírás mértékének korlátozása révén részlegesen zárják ki, amennyiben ez elegendő a célkitűzés eléréséhez.

- (6) Valamely kötelezettség vagy kötelezettségekategória teljes vagy részleges kizárására irányuló hatáskör kivételes alkalmazása nem befolyásolhatja a szanálási hatóság arra vonatkozó felelősségét, hogy biztosítsa az intézmények és csoportok szanálhatóságát, valamint azt, hogy – a veszteségek szanálás során történő fedezése és annak biztosítása érdekében, hogy a feltőkésítés a szanálási tervnek megfelelően valósuljon meg – elegendő forrással rendelkezzenek a szavatoló tőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények teljesítéséhez. A 2014/59/EU irányelv 45. cikke (6) bekezdésének c) pontja szerint a releváns szanálási hatóságnak az intézmény megfelelő veszteségviselési és feltőkésítési kapacitásának biztosítása során figyelembe kell vennie minden valószínűsíthető kizárást. Mivel egyes kötelezettségeknek a hitelezői feltőkésítésből való kizárása lényegesen csökkentheti a szanálás során rendelkezésre álló említett kapacitás szintjét, a szanálási hatóságnak a szavatoló tőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmény 2014/59/EU irányelv 45. cikke (6) bekezdésének c) pontja szerinti megállapítása során figyelembe kell vennie az ilyen kizárások esetleges szükségességét.
- (7) Tekintettel arra, hogy a szanálási hatóság csak kivételesen alkalmazhatja valamely kötelezettség vagy kötelezettségekategória hitelezői feltőkésítésből való, a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése szerinti kizárását, a szanálási hatóság értékelésének kellően megalapozottnak kell lennie. Amennyiben az ilyen kizárás szanálási alap igénybevételét vonná maga után, a szanálási hatóságnak megfelelő magyarázatot kell adnia a kizáráshoz vezető kivételes körülményekre. A magyarázat elengedhetetlen ahhoz, hogy a Bizottság teljesíteni tudja a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (12) bekezdésében előírt megbízatását, amely szerint a Bizottságnak az egyes kötelezettségek kizárására vonatkozó határozatról szóló, szanálási hatóság általi értesítést követő 24 órán belül döntenie kell arról, hogy megtiltja-e a tervezett kizárást, vagy kéri-e annak módosítását. A szanálási hatóság által a Bizottság részére nyújtott magyarázatnak arányosnak kell lennie, és figyelembe kell venni az eset egyedi körülményei által indokolt célszerűség igényét.
- (8) Szanálás esetén a szavatoló tőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények közé számított kötelezettségeket alapvetően mindig be kell vonni a hitelezői feltőkésítésbe a veszteségek fedezéséhez és az intézmény feltőkésítéséhez szükséges mértékig, amennyiben a szanálási hatóság a szanálás megtervezésének időpontjában valóban látja előre, hogy a szóban forgó kötelezettségek hiteles és megvalósítható módon hozzájárulnak a veszteségviseléshez és a feltőkésítéshez. Abban a kivételes esetben, ha a szanálási hatóságnak a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének megfelelően olyan kizárást kell alkalmaznia, amelyet a szanálás megtervezése során nem vett figyelembe, és az ilyen kizárás a szanálási alap igénybevételét vonná maga után, a szanálási hatóságnak magyarázatot kell adnia a kizárás indokául szolgáló kivételes körülményekre, valamint annak okára, hogy a szóban forgó kivételes körülmények a szanálás megtervezésének időpontjában miért nem voltak előre láthatók. Az e tényezők indokolására vonatkozó előírást arányosan és megfelelően kell alkalmazni, tekintettel arra, hogy a szanálási intézkedést megfelelő időben kell végrehajtani.
- (9) A kötelezettségek 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerinti kizárásának lehetőségét az uniós jogszabályok általános elveinek teljes mértékű tiszteletben tartásával kell gyakorolni, és az mindenekelőtt nem befolyásolhatja a többi hitelező védelmét szolgáló biztosítékokat, különösen azt az elvet, hogy egyetlen hitelező sem viselhet annál nagyobb veszteséget, mint amilyet akkor viselne, ha az intézményt a rendes fizetéseképtelenségi eljárás keretében számolná fel („a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv). A szanálási hatóságnak a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerinti kizárás alkalmazása és a szanálási terv előkészítése során szem előtt kell tartania az említett biztosítékok tiszteletben tartásának szükségességét és annak a kockázatát, hogy a biztosítékok megsértése esetén a hitelezőknek kártérítést kell fizetni. Az a tény azonban, hogy a bíróság felülvizsgálhatja a szanálási hatóság kötelezettség kizárására vonatkozó határozatát, nem lehet kizárólagos indoka további kizárásoknak. Ettől függetlenül azonban megfelelően figyelembe kell venni a szanálási intézkedésekhez kapcsolódó korábbi bírósági határozatokat, amennyiben a konkrét eset szempontjából relevánsak.
- (10) A szanálási hatóság kizárás alkalmazására vonatkozó általános lehetőségét korlátozza az a tény, hogy a kizárás következtében a hitelezők által nem teljes mértékben viselt veszteség csak akkor fedezhető a szanálásfinanszírozási rendszerből, ha ahhoz a részvényesek és a hitelezők hozzájárultak az intézmény szavatoló tőkéjét is tartalmazó teljes kötelezettségállománya legalább 8 %-ának megfelelő összegben.

- (11) A kizárásokat eseti alapon kell mérlegelni a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerinti kizárás minden egyes potenciális indokával összefüggő lényeges szempontok elemzésével, és nem önmagában az érintett intézmény sajátos jellegének figyelembevételével. Ennek a megközelítésnek biztosítania kell a kivételes körülmények következetes mérlegelését és az indokolatlan versenytorzulások elkerülését. Annak értékelése során, hogy a kötelezettség hitelezői feltőkésítésből való kizárásának indokául szolgáló körülmények fennállnak-e, adott esetben figyelembe kell venni az intézmény jellemzőit (például a méretét, összekapcsoltságát vagy összetettségét). Mindazonáltal az említett jellemzők nem indokolják, hogy az intézmény kötelezettségeit automatikusan mentesíteni kellene a hitelezői feltőkésítés alól.
- (12) Egyes általános tényezők, így a piaci feltételek, a fizetéseképtelenség körülményei vagy az intézmény veszteségének szintje, befolyásolhatják a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kivételes körülmények kialakulásának valószínűségét. Ezek az általános tényezők azonban nem képezhetnek a kizárás tekintetében további, a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése a)–d) pontjában felsoroltakon túlmutató független indokokat.
- (13) A szanalási hatóságnak annak mérlegelésekor, hogy a hitelezői feltőkésítésből való kizárást igazoló egy vagy több körülmény fennáll-e, figyelembe kell vennie azt az időtartamot, amelyet követően az intézmény közelgő fizetéseképtelensége már nem kezelhető a szokásos módon. Amennyiben az egyes intézményekre vonatkozóan meghatározták a szanalási terveket, valamint a szavatoló tőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményeket, és elhárították a szanalás akadályait, feltételezhető, hogy az intézmény rendelkezik a veszteségek fedezéséhez és a feltőkésítéshez szükséges kapacitással. A szanalási programnak követnie kell a szanalási tervet, beleértve a szanalási stratégiát is, kivéve, ha a szanalási hatóság egy eset körülményei kapcsán úgy véli, hogy a szanalási célkitűzések hatékonyabban elérhetők olyan intézkedések révén, amelyeket a szanalási terv nem ír elő.
- (14) Abban az időszakban, amikor a szanalási terveket, valamint a szavatoló tőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményeket még nem fogadták el, és amennyiben korlátozott idő áll rendelkezésre a szanalási stratégia szanalási hatóság általi részletekbe menő végrehajtására vonatkozó döntéshez, nagyobb valószínűséggel fordulnak elő olyan esetek, amikor ésszerű időn belül nem lehetséges a hitelezői feltőkésítés valamennyi leírható, illetve átalakítható kötelezettségre történő alkalmazása. Annak meghatározása során, hogy mi tekinthető ésszerű időnek, figyelembe kell venni, hogy az intézmény egy bizonyos időpontig végrehajtandó eredményes stabilizálásához szükséges hitelezői feltőkésítés véglegesítése milyen gyorsan és mekkora bizonyossággal történhet meg. Amennyiben az említett időpontig nem valósítható meg az egyes kötelezettségek hitelezői feltőkésítéséhez szükséges feladatok elvégzése, úgy kell tekinteni, hogy a hitelezői feltőkésítés ésszerű időn belül nem lehetséges. Az arra vonatkozó döntésnek, hogy a „nehéz” mikor válik „lehetetlenné”, az ésszerű időtartam meghatározására vonatkozó kritériumokon kell alapulnia.
- (15) Főszabály szerint azon kötelezettségekre, amelyekre harmadik ország joga az irányadó, kiterjedhet a hitelezői feltőkésítés, amennyiben a 44. cikk (2) bekezdése alapján nincsenek kizárva abból. Az 55. cikkben meghatározott mechanizmusnak az a célja, hogy növelje e kötelezettségek ésszerű időn belüli hitelezői feltőkésítésének valószínűségét. A 2014/59/EU irányelv 67. cikke továbbá lehetővé teszi a szanalási hatóságoknak annak előírását, hogy a vagyonfelügyelő, a csődgondnok vagy bármely más, a szanalás alatt álló intézmény felett ellenőrző befolyást gyakorló személy megtegye a szükséges lépéseket ahhoz, hogy a harmadik ország jogszabályainak hatálya alá tartozó kötelezettségek leírása vagy átalakítása eredményes legyen. Tekintettel azonban arra, hogy e kötelezettségekre nem az unió jog az irányadó, továbbra is marad némi kockázata annak, hogy rendkívüli esetekben a szanalási hatóság minden igyekezete ellenére, ideértve a 67. cikk szerinti jogkörének gyakorlását is, e kötelezettségek ésszerű időn belüli hitelezői feltőkésítése problémákba ütközik.
- (16) Egyes kötelezettségek hitelezői feltőkésítésének gyakorlati akadályá lehet az a tény, hogy a kötelezettség összege a hitelezői feltőkésítés szanalási hatóság általi alkalmazásának időpontjában nincs meghatározva vagy nehezen meghatározható. Ez lehet a helyzet olyan biztosított kötelezettségek esetében, amelyek meghaladják a releváns biztosíték értékét, vagy olyan kötelezettségek esetében, amelyek bizonytalan jövőbeli eseménytől függenek, mint például a mérlegen kívüli tételek vagy a le nem hívott kötelezettségvállalások. Megfelelő értékeléssel leküzdhető ezek az akadályok, például a kötelezettség felmondásával és az érték megfelelő értékelési módszertan alkalmazásával történő becslésével vagy virtuális százalékos hair-cut alkalmazásával.
- (17) Bár igaz az, hogy egyes esetekben a származtatott eszközök hitelezői feltőkésítése is problémát jelenthet, a 2014/59/EU irányelv 49. cikke egyértelműen előírja a származtatott eszközök hitelezői feltőkésítésének módját, nevezetesen a pozíciózárást követően. Nem eredményezhet automatikusan kizárást az a tény, hogy a pozíciózárást követően nehéz lehet a nettósított összeg rövid időn belül történő meghatározása, hiszen ez megfelelő – a Bizottság által a 2014/59/EU irányelv 49. cikkének (5) bekezdésében meghatározott – értékelési módszerekkel is kezelhető, különösen az ideiglenes értékelés szakaszában. Hasonlóképpen, az intézmények számára elő kell írni annak bizonyítását, hogy biztosítani tudják a szanalás céljából végrehajtandó értékeléshez szükséges információt. A szanalási hatóságnak mindenképp biztosítania kell, hogy az intézmények a szanalási stratégiában meghatározott időtartamon belül elő tudják állítani a szükséges naprakész információt, hogy hozzá tudjanak járulni különösen a szanalást megelőző és az azt követő, a 2014/59/EU irányelv 36. cikke szerinti hiteles értékeléshez.

Az iránymutatás előírja továbbá, hogy a szanalási hatóságnak mérlegelnie kell annak előírását az intézmények számára, hogy idegenítsék el azokat az eszközöket, amelyek jelentős mértékben megnehezítik az értékelés megvalósíthatóságát.

- (18) A 2014/59/EU irányelv 2. cikke meghatározza a kritikus funkciók és a fő üzletágak fogalmát. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el azon körülmények részletes meghatározásához, amelyek esetén egyes tevékenységek, szolgáltatások és műveletek beletartozhatnak a kritikus funkció vagy a fő üzletág fogalmába. Ezzel összefüggésben valamely üzletág nyereségessége önmagában még nem jelent elegendő indokot ahhoz, hogy a szóban forgó üzletághoz kapcsolódó kötelezettségeket kizárják a hitelezői feltőkésítésből. Mindazonáltal a kizárást indokolhatja az, hogy a fő üzletág fenntartása kritikus jelentőségű a szanalási célkitűzések – többek között a kritikus funkciók megőrzése – szempontjából, amennyiben ezeket támogatja az alapvető műveletek, szolgáltatások és tranzakciók folytonossága.
- (19) A szanalási hatóság csak akkor zárhat ki a kritikus funkciókkal összefüggésben kockázatkezelési (fedezeti) célból előírt kötelezettségeket, amennyiben a kockázatkezelést (fedezetet) prudenciális célból elismerik és az a kritikus funkciókhoz kapcsolódó műveletek fenntartásához alapvető, vagyis ha a fedezet felszámolása a kritikus funkciók veszélyeztetésével járna.
- (20) A szanalási hatóság továbbá csak akkor zárhat ki a kritikus funkciókkal összefüggésben kockázatkezelési (fedezeti) célból előírt kötelezettségeket, amennyiben a kockázatkezelési intézkedés felszámolása esetén az intézmény nem tudná azt ésszerű feltételek mellett pótolni a kritikus funkció fenntartásához szükséges időn belül például felárak vagy az értékelés bizonytalansága miatt.
- (21) A dominóhatás megelőzése a pénzügyi rendszerre gyakorolt jelentős hátrányos hatás elkerülése érdekében szintén olyan szanalási célkitűzést jelent, amely indokolhatja a hitelezői feltőkésítés alkalmazásából való kizárást. Mindenesetre ezzel az indokkal csak akkor kerülhet sor kizárásra, ha az feltétlenül szükséges és arányos, továbbá ha olyan súlyos és széles körű dominóhatás alakulna ki, amely olyan jelentős mértékben megzavarná a pénzügyi piacok működését, hogy súlyos zavart idézhetne elő egyes tagállamoknak vagy az Unió egészének a gazdaságában.
- (22) A hitelezői feltőkésítés alkalmazása együtt jár a dominóhatás bizonyos kockázatával. Az a jogalkotói szándék, hogy a hitelezői feltőkésítés a 2014/59/EU irányelvben fő szanalási eszközként jelenjen meg, valamint a hitelezők és a részvényesek általi veszteségviselésre vonatkozó elv azt jelenti, hogy a hitelezői feltőkésítésből eredő áttérjedési kockázatot nem lehet automatikusan a kötelezettség kizárását jelentő oknak tekinteni. A szanalási hatóságnak ezért gondosan értékelnie kell ezeket az indokokat, és a kizárás alapjának azt kell tekintenie, hogy az adott kötelezettség esetében nagyobb annak a valószínűsége, hogy a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdésében ismertetett típusú széles körű dominóhatást okoz, mint a ki nem zárt kötelezettségek. E célból értékelését megfelelő, számszerű elemzést is magában foglaló módszertanra kell alapoznia a széles körű dominóhatás, valamint a tagállamoknak vagy az Unió egészének a gazdaságában okozott zavar kockázatának és súlyosságának meghatározása céljából.
- (23) A széles körű dominóhatás kockázatán alapuló kizárás szükségességét befolyásolhatják a hitelezői feltőkésítés időpontjában érvényesülő piaci feltételek, mindenekelött az, ha a társaság akkor válik fizetéseképtelenné, amikor a pénzügyi rendszerre a jelentős stressz vagy a bizalomhiány jellemző. A szanalási hatóság 2014/59/EU irányelv melléklete C. szakaszának 26. pontjában előírt értékelésében meg kell vizsgálni annak a kockázatát, hogy a szanalási eszközök és hatáskörök alkalmazásának jelentős közvetlen vagy közvetett hatása lehet a pénzügyi stabilitásra vagy a piaci bizalomra. Következésképpen, ha a szanalási hatóság a széles körű dominóhatás kockázata alapján valamely kötelezettséget az említett irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerint kizár a hitelezői feltőkésítésből, magyarázatot kell adnia arra, hogy a hitelezői feltőkésítés akadályait miért nem kezelték a szanalás megtervezése során, amennyiben az adott kizárás a szanalási hatóság akadályát jelenti. A szanalási hatóságnak azt is értékelnie kell, hogy a dominóhatás a hitelezői feltőkésítés szóban forgó kötelezettségre való alkalmazásának a következménye – vagy a hitelezői feltőkésítés azt jelentős mértékben súlyosbítja –, vagy a hatás magának az intézménynek a fizetéseképtelenségéből ered.

- (24) A széles körű dominóhatás kockázata lehet közvetlen, amennyiben a szanálás alatt álló intézmény partnerei által viselendő veszteség a szóban forgó partner és annak partnerei csődjét vagy komoly fizetőképességi problémáit eredményezi. Annak a lehetősége, hogy a hitelezői feltőkésítés közvetlen következményeként egy vagy több intézmény fizetéseképtelenné válik vagy bajba jut, nem vezethet automatikusan kötelezettségeknek a hitelezői feltőkésítésből való kizárásához. A kizárásra vonatkozó döntéseknek arányban kell állniuk azokkal a rendszer-szintű kockázatokkal, amelyeket a közvetlen dominóhatás eredményezhet.
- (25) A széles körű dominóhatás kockázata lehet közvetett is, amely például egyes piaci résztvevők, többek között a betétesek bizalomvesztésében vagy az eszközárakra gyakorolt hatásokban nyilvánul meg. A közvetett dominóhatás fontos csatornája lehet a (kis- és nagykereskedelmi) finanszírozási piacok bizalomvesztése – a hitelkínálat elapadása, az általánosságban vagy a fizetéseképtelen intézmény jellemzőihez hasonló jellemzőkkel bíró intézmények esetében magasabb biztosítéki követelmények, illetőleg a likviditási hiánnyal küzdő intézmények kényszereladásai.
- (26) Egyes kötelezettségek hitelezői feltőkésítése esetében értékromlás következhet be, amennyiben ezek a kötelezettségek egy sikeres üzletághoz tartoznak, amelynek – például egy magánszektorbeli vevőnek történő értékesítés során – egyébként a bank szempontjából jelentős hozzáadott értéke lenne. A szanálási hatóságnak egy kötelezettség vagy kötelezettségekategória hitelezői feltőkésítéséből való kizárása során figyelembe kell vennie, hogy a megőrzött értéknek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy (potenciálisan) javítsa a ki nem zárt hitelezők helyzetét ahhoz képest, amilyen helyzetben lennének, ha a szóban forgó kötelezettségeket nem zárnák ki a hitelezői feltőkésítésből. Ezért a szanálási hatóság akkor zárhat ki egy kötelezettséget a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének megfelelően a hitelezői feltőkésítésből, ha a kizárásból a többi hitelező számára származó előny meghaladná a kizárás hiányában a veszteségviseléshez és feltőkésítéshez való hozzájárulásukat. Ilyen esetről lehet szó például akkor, ha a megőrzött érték a magánszektorbeli vevő által fizetett ellenérték megfelelő növekedése révén egyértelműen megállapítható.
- (27) A hitelezői feltőkésítésből való kizárás lehetséges előnyeinek az értékmegőrzés szempontjából történő értékelésével összefüggésben a 2014/59/EU irányelv 36. cikkének (16) bekezdése és 49. cikkének (5) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot a szanálási célból történő értékeléshez, valamint a származtatott eszközök értékeléséhez kapcsolódó szabályozástechnikai standardok elfogadására. Az alkalmazandó módszertantól függően a származtatott eszközök pozíciózárásából további veszteségek eredhetnek, amelyek meghaladhatják a szóban forgó kötelezettség hitelezői feltőkésítési potenciálját; ez további veszteségeket okozhat, ezáltal növelve a hitelezői feltőkésítés terhét a szanálás alatt álló intézmény többi hitelezője számára. További veszteség eredhet a partnernél felmerülő helyettesítési költségekből vagy azokból a költségekből, amelyeket a szanálás alatt álló intézmény visel az olyan lezáratlan fedezeti ügyletek helyreállítása során, amelyek nem jelennek meg a származtatott eszközök a vállalkozás folytatásának feltételezésével számított értékében (going-concern value). Ilyen körülmények között a szanálási hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy az értékcsökkenés növeli-e a ki nem zárt hitelezők által viselt veszteséget az adott kötelezettség hitelezői feltőkésítéséből való kizárásának esetéhez képest. A potenciális veszteségnövekedéssel kapcsolatos pusztán spekulatív várakozások nem jelenthetik a kizárás indokát,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet megállapítja a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdésében előírt azon kivételes körülmények részletes meghatározására vonatkozó szabályokat, amelyek esetében – a hitelezői feltőkésítési eszköz alkalmazásakor – a szanálási hatóságok egyes kötelezettségeket teljes egészében vagy részben kizárhatnak a leírasi vagy átalakítási hatáskörök alkalmazásából.

(2) E rendelet előírásait a tagállam által a 2014/59/EU irányelv 3. cikkének megfelelően kijelölt szanálási hatóságnak és az Egységes Szanálási Testületnek a 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti feladatai és hatásköre keretében kell alkalmaznia.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).

2. cikk

Hatály

Ez a rendelet a 2014/59/EU irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a)–e) pontjában meghatározott szervezetekre alkalmazandó.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a 2014/59/EU irányelv 3. cikkében előírt fogalommeghatározásokat kell alkalmazni. E rendelet alkalmazásában alkalmazni kell továbbá az alábbi fogalommeghatározásokat:

1. „közvetlen dominóhatás”: olyan helyzet, amikor a szanalás alatt álló intézmény partnereinek az intézmény kötelezettségeinek leírásából eredő közvetlen veszteségei a közeli jövőben a szóban forgó partnerek nemteljesítéséhez vagy valószínű nemteljesítéséhez vezetnek;
2. „közvetett dominóhatás”: olyan helyzet, amikor a szanalás alatt álló intézmény kötelezettségeinek leírása vagy átalakítása a piaci résztvevők negatív reakcióját váltja ki, ami a pénzügyi rendszer súlyos, esetlegesen a reálgazdaságnak is károkat okozó zavaraival jár.

4. cikk

Közös rendelkezések

(1) A szanalási hatóság nem zárhat ki a hitelezői feltőkésítésből valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát, kivéve, ha azt tartalmazza a kötelezettségek 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (2) bekezdésében levő jegyzéke.

(2) A szanalási hatóság arra vonatkozó határozatának, hogy valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerint kizár a hitelezői feltőkésítés alkalmazásából, a szanalás alatt álló intézmény eseti elemzésén kell alapulnia, és az nem lehet automatikus.

(3) A szanalási hatóságnak a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerinti kizárás mérlegelése során és egy kötelezettségnek vagy kötelezettségekategóriának a hitelezői feltőkésítésből való teljes mértékű kizárását megelőzően először figyelembe kell vennie az adott kötelezettség részleges kizárásának lehetőségét a leírás mértékének korlátozása révén, amennyiben lehetséges.

(4) Annak meghatározása során, hogy egy kötelezettséget ki kell-e zárni a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének megfelelően, a szanalási hatóság értékeli, hogy a hitelezői feltőkésítés intézményre való alkalmazásának időpontjában teljesülnek-e az említett bekezdésben foglalt feltételek. Ez az értékelés nem érinti a szanalási hatóságnak a 2014/59/EU irányelv 87. cikkében meghatározott szanalási terv betartására vonatkozó kötelezettségét.

(5) A valamely kötelezettségnek vagy kötelezettségekategóriának a hitelezői feltőkésítés alkalmazásából való, a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerinti kizárására vonatkozó határozatnak az említett irányelv 31. cikke (2) bekezdésében említett szanalási célkitűzések legalább egyikén kell alapulnia.

(6) A valamely kötelezettségnek vagy kötelezettségekategóriának a hitelezői feltőkésítés alkalmazásából való, a 2014/59/EU irányelv 44. cikkének (3) bekezdése szerinti teljes mértékű vagy részleges kizárására vonatkozó olyan határozatot, amely a szanalási alap igénybevételét vonná maga után – az egyedi eset körülményei által indokolt célszerűség figyelembevételével – kellően indokolni kell.

(7) Amennyiben a szanalási hatóság feltételezi, hogy egy kötelezettség vagy kötelezettségekategória hitelesen és ténylegesen hozzájárul a veszteségviseléshez és feltőkésítéshez, továbbá hogy a szóban forgó kötelezettség nem teljesítené a 44. cikk (3) bekezdése szerinti kizárásra vonatkozó követelményeket, a szanalási hatóság – amennyiben úgy dönt, hogy egy kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a 44. cikk (3) bekezdésének megfelelően kizár vagy részlegesen kizár, ami maga után vonja a veszteségnek a szanalási alpra történő áthárítását – magyarázatot ad a következők mindegyikére:

- a) a szanalás megtervezésének időpontjában fennálló körülményektől eltérő kivételes körülmények, amelyek azt eredményezik, hogy a szóban forgó kötelezettségeket a szanalási intézkedés végrehajtásának időpontjában ki kell zárni a hitelezői feltőkésítésből;
- b) annak oka, hogy a szanalás megtervezése során miért nem lehetett előre látni a kizárás szükségességét, és mindenekelőtt az azt eredményező kivételes körülményeket;
- c) amennyiben a kizárási igényt a szanalási tervben előírták, hogyan kezelte a szanalási hatóság ezt az igényt annak érdekében, hogy az ne képezze a szanalási hatóság akadályát.

(8) A szanálási hatóság az arra vonatkozó döntés során, hogy valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelőenteljes mértékben vagy részlegesen kizárjon-e, amennyiben a kizárás a veszteségeknek a szanálási alapra való áthárítását jelentené, magyarázatot ad a következőkre is:

- a) teljesülnek-e és hogyan az e rendelet 5. és 6. cikkében meghatározott követelmények; valamint
- b) a kizárási igényt miért nem lehetett a 2014/59/EU irányelv 36. cikke szerinti megfelelő értékelési módszerrel kezelni.

(9) Továbbá a szanálási hatóság az arra vonatkozó döntés során, hogy – a kritikus funkciók és a fő üzletágak folytonosságának fenntartása érdekében – valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően teljes mértékben vagy részlegesen kizárjon-e, amennyiben a kizárás a veszteségeknek a szanálási alapra való áthárítását jelentené, magyarázatot ad a következőkre:

- a) teljesülnek-e és hogyan az e rendelet 7. cikkében meghatározott követelmények;
- b) a kizárandó kötelezettségek miért lényegesebbek az egyértelműen meghatározott kritikus funkciók vagy fő üzletágak folytonosságának biztosítása szempontjából, mint azok, amelyeket nem szándékoznak kizárni.

(10) Továbbá a szanálási hatóság az arra vonatkozó döntés során, hogy – a széles körű dominóhatás megakadályozása érdekében – valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése c) pontjának megfelelően teljes mértékben vagy részlegesen kizárjon-e, és amennyiben a kizárás a veszteségeknek a szanálási alapra való áthárítását jelentené, magyarázatot ad a következőkre:

- a) teljesülnek-e és hogyan az e rendelet 8. cikkében meghatározott követelmények;
- b) annak indoka, hogy a kizárt kötelezettségek miért okoznának nagyobb valószínűséggel a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének c) pontjában ismertetett típusú széles körű dominóhatást, mint azok, amelyeket nem zárnak ki;

(11) Amennyiben a szanálási hatóság valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdése d) pontjának megfelelően teljesen vagy részlegesen kizár, és amennyiben a kizárás a veszteségeknek a szanálási alapra való áthárítását jelentené, a szanálási hatóság magyarázatot ad arra is, hogy teljesülnek-e és hogyan az e rendelet 9. cikkében meghatározott követelmények:

5. cikk

Kizárás a hitelezői feltőkésítés 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti lehetetlensége miatt

(1) A szanálási hatóság csak akkor zárhat ki egy kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát a hitelezői feltőkésítés alkalmazásából, ha az alkalmazás akadályai – a szanálási hatóság minden erőfeszítése ellenére – nem teszik lehetővé, hogy arra ésszerű időn belül sor kerüljön.

(2) Az (1) bekezdéssel összefüggésben a szanálási hatóság az abban említett kizárással kapcsolatos döntés meghozatala előtt mindenekelőtt teljesíti a következő követelményeket:

- a) a szanálási hatóság arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a szanálási tervben ismerteti azokat a folyamatokat, amelyek biztosítják a 2014/59/EU irányelv 36. és 49. cikke szerinti értékelés céljából előírt információk megfelelő időtartamon belüli rendelkezésre állását;
- b) a szanálási hatóság arra vonatkozó kötelezettsége, hogy kezelje az intézmény szanálhatóságának akadályait, többek között az esetleg kizárást eredményező olyan körülményeket, amelyek a szanálás megtervezése során előreláthatók lehetnek, amennyiben az említett potenciális kizárások a szanálhatóság akadályát jelentik.

6. cikk

Ésszerű időtartam

(1) Amennyiben a szanálási hatóság valamely kötelezettség vagy kötelezettségekategória hitelezői feltőkésítéséből való, a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti kizárását tervezi, az ésszerű időtartam fogalmának megállapítása céljából meghatározza:

- a) azt az időpontot, amikor a leírás összegét véglegesen meg kell állapítani;
- b) a szanálási intézkedés időpontjában fennálló helyzet figyelembevételével azt az időpontot, ameddig a szóban forgó kötelezettségek hitelezői feltőkésítéséhez szükséges valamennyi feladatot végre kell hajtani a szanálási célkitűzés eléréséhez.

- (2) Az (1) bekezdésben megállapított követelmények meghatározása során a szanalási hatóság értékeli:
- a) a hitelezői feltőkésítési határozat közzétételének és a hitelezői feltőkésítési összeg, valamint annak a hitelezők különböző kategóriái közötti végleges felosztása meghatározásának szükségességét;
 - b) az ilyen határozat elhalasztásának a piaci bizalomra gyakorolt következményét, a piac lehetséges reakcióit, például a likviditáskiáramlást, valamint a szanalási intézkedés eredményességét a következők mindegyikének figyelembevételével:
 - i. a piaci résztvevők tudatában vannak-e az intézmény nehéz helyzetének és fizetéképtelensége kockázatának;
 - ii. a piaci résztvevők számára érzékelhető-e, hogy milyen következményekkel jár az intézmény nehéz helyzete és esetleges fizetéképtelensége;
 - c) a piacok nyitva tartása, amennyiben befolyásolhatja a kritikus funkciók folytonosságát és a dominóhatást;
 - d) az(ok) a referencia-időpont(ok), amikor a tőkekövetelményeket teljesíteni kell;
 - e) azok az időpontok, amikor az intézmény kifizetései esedékesek és az érintett kötelezettségek lejáratáa.

7. cikk

Kizárás az egyes kritikus funkciók és fő üzletágak 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerinti fenntartásának indokával

(1) A szanalási hatóság kizárhat valamely kötelezettséget vagy kötelezettségkategóriát azon az alapon, hogy a kizárás szükséges és arányos egyes kritikus funkciók fenntartása céljából, amennyiben úgy véli, hogy a szóban forgó kötelezettség vagy kötelezettségkategória olyan kritikus funkcióhoz kapcsolódik, amelynek folytonossága érdekében ezt a kötelezettséget vagy kötelezettségkategóriát nem kellene bevonni a hitelezői feltőkésítésbe, és amennyiben az alábbi tényezők valamelyike teljesül:

- a) a kötelezettség vagy kötelezettségkategória hitelezői feltőkésítése veszélyeztetné az adott funkciót finanszírozás rendelkezésre állása vagy partnerektől – például az intézmény számára fedezetet, infrastruktúrát biztosító vagy szolgáltatást nyújtó partnertől – való függőség okán, mely partnerek számára az intézmény hitelezői feltőkésítését követően lehetetlenné válhat a tevékenység folytatása, vagy arra a továbbiakban esetleg nem lesznek hajlandóak;
- b) a szóban forgó kritikus funkció az intézmény által harmadik feleknek nyújtott szolgáltatás, amely a kötelezettség zavartalan teljesítményétől függ.

(2) A szanalási hatóság csak akkor zárhat ki a kritikus funkciókkal összefüggésben kockázatkezelési (fedezeti) célból előírt kötelezettségeket, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) a kockázatkezelés (fedezet) prudenciális célból elismert, és elengedhetetlen a kritikus funkciókhoz kapcsolódó tevékenységek fenntartásához;
- b) az intézmény a kritikus funkció fenntartásához szükséges időtartamon belül nem tud ésszerű feltételekkel felváltani egy lezártlan kockázatkezelési intézkedést.

(3) A szanalási hatóság csak akkor zárhat ki kötelezettségeket valamely finanszírozási kapcsolat fenntartása céljából, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) a szanalási hatóság értékelése szerint a finanszírozás valamely kritikus funkció fenntartása szempontjából nélkülözhetetlen;
- b) e rendelet 6. cikkére tekintettel az intézmény nem tudná a kritikus funkció fenntartásához szükséges időtartamon belül pótolni a finanszírozást.

(4) A szanalási hatóság nem zárhat ki egy kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát kizárólag az alábbiak bármelyike alapján:

- a) futamidő;
- b) a finanszírozási költségek olyan emelkedésével kapcsolatos várakozás, amely nem veszélyezteti a kritikus funkció folytonosságát;
- c) jövőbeli potenciális nyereséggel kapcsolatos várakozások.

(5) A szanalási hatóság kizárhat valamely kötelezettséget vagy kötelezettségekategóriát azon az alapon, hogy a kizárás szükséges és arányos valamely fő üzletág fenntartása céljából, amennyiben a szóban forgó kötelezettség kizárása elengedhetetlen ahhoz, hogy a szanalás alatt álló intézmény továbbra is képes legyen alapvető tevékenységeinek, szolgáltatásainak és ügyleteinek folytatására, valamint a 2014/59/EU irányelv 31. cikke (2) bekezdése a) és b) pontjában meghatározott szanalási célkitűzések eléréséhez.

8. cikk

Kizárás a széles körű dominóhatás 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti megakadályozása indokával

(1) A szanalási hatóságnak, amennyiben a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti, közvetlen dominóhatás kockázatán alapuló kizárást mérlegeli, a lehető legteljesebb mértékig értékelnie kell a szanalás alatt álló intézménynek a partnereivel való összekapcsoltságát.

Az első albekezdésben említett értékelésnek ki kell terjednie a következők mindegyikére:

- a) a releváns partnerekkel szembeni kitettségek figyelembevétele, tekintettel annak kockázatára, hogy az ilyen kitettségek hitelezői feltőkésítése nyomán a fizetéseképtelenség továbbgyűrűzhet;
- b) az esetleg fizetéseképtelenné váló partnerek rendszerszintű jelentősége, tekintettel mindenekelőtt a pénzügyi piacok más résztvevőire és a pénzügyi piaci infrastruktúra-szolgáltatást nyújtókra.

(2) A szanalási hatóságnak, amennyiben a 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti, közvetett dominóhatás kockázatán alapuló kizárást mérlegeli, a lehető legteljesebb mértékig értékelnie kell a kizárás szükségességét és arányosságát több objektív, releváns mutató alapján. Az eset szempontjából relevánsnak tekinthető mutatók közé tartozik:

- a) a szanalás alatt álló intézmény jellemzőihez hasonló jellemzőkkel rendelkező intézmények száma, mérete és összekapcsoltsága, amennyiben ez a bankszektorban vagy a tágabb értelemben vett pénzügyi rendszerben széles körű bizalomvesztést eredményezhet;
- b) a hitelezői feltőkésítés által közvetlenül vagy közvetve érintett természetes személyek száma és a szanalási intézkedések sajtóvisszhangja, amennyiben ez a bank- vagy a tágabb értelemben vett pénzügyi rendszerben az általános bizalomvesztés jelentős kockázatával járhat;
- c) a hitelezői feltőkésítés által érintett partnerek, többek között a nem banki szektor piaci résztvevőinek száma, mérete és összekapcsoltsága és az említett partnerek által ellátott kritikus funkciók jelentősége;
- d) a partnerek lehetősége alternatív szolgáltatók igénybevételére olyan funkciók esetében, amelyek az egyedi helyzetet tekintve helyettesíthetőnek minősülnek;
- e) az, hogy a hitelezői feltőkésítést követően jelentős számú partner vonná-e vissza a finanszírozást vagy szüntetné meg ügyleteit más intézményekkel, vagy az ilyen piaci résztvevők hitelezői feltőkésítésének következtében megszűnne-e a piacok megfelelő működése, mindenekelőtt az általános piaci bizalomvesztés vagy pánik esetén;
- f) jelentős összegű rövid távú finanszírozás vagy betét széles körű felmondása;
- g) azon intézmények száma, mérete és jelentősége, amelyek esetében felmerül a korai beavatkozás feltételei teljesítésének, illetőleg a 2014/59/EU irányelv 32. cikke (4) bekezdése szerinti fizetéseképtelenség vagy valószínű fizetéseképtelenség feltételei teljesítésének kockázata;

- h) a kritikus funkciók jelentős zavarának vagy annak kockázata, hogy az ilyen funkciók működtetésének ára lényegesen megemelkedik [ahogy ez a szóban forgó funkciók piaci feltételeinek vagy rendelkezésre állásának megváltozásából látható], vagy a partnerek és más piaci résztvevők várakozásai;
- i) az intézmények részvényei árának vagy az intézmény által tartott eszközök árának széles körű jelentős esése, különösen abban az esetben, ha befolyásolhatja az intézmény tőkehelyzetét;
- j) az intézmények rendelkezésére álló rövid vagy középtávú finanszírozás általános és széles körű jelentős visszaesése;
- k) a bankközi finanszírozási piac működésének súlyos veszélyeztetése, ami a biztosítéki követelmények jelentős növekedéséből és az intézmények rendelkezésére álló biztosítékok csökkenéséből érzékelhető;
- l) a hitel-nemteltjesítési biztosítások árának széles körű és jelentős emelkedése vagy az intézmények, illetőleg más, az intézmény pénzügyi helyzete szempontjából releváns piaci résztvevők hitelminősítésének romlása.

9. cikk

Kizárás az értékcsökkenés 2014/59/EU irányelv 44. cikke (3) bekezdésének d) pontja szerinti megakadályozása indokával

(1) A szanalási hatóság kizárhat egy kötelezettséget vagy kötelezettségkategóriát a hitelezői feltőkésítésből, amennyiben a kizárás révén elkerülhető az értékromlás úgy, hogy a ki nem zárt kötelezettségek tulajdonosai jobb helyzetbe kerülnek, mint akkor, ha azokat bevonnák a hitelezői feltőkésítésbe.

(2) Annak értékeléséhez, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feltétel teljesül-e, a szanalási hatóság – a 2014/59/EU irányelv 36. cikke (16) bekezdésének és 49. cikke (5) bekezdésének megfelelően – összehasonlítja és megvizsgálja a hitelezői feltőkésítés és annak elmaradása következményeit a hitelezők szempontjából.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2016. február 4-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER